

ואל השופט אשר יהיה בימים ההם

שופטים יז, ט.

מדוע בדורות הראשונים לא עשו "סיגים".

בשבת זו מתחילים מחזור נוסף בלימוד פרקי אבות – פרק א': "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו'" – סדר השתלשלות קבלת התורה, עד ל"אנשי כנסת הגדולה", וביניהם גופא – שמעון הצדיק, שהיה "משיירי כנסת הגדולה".

וכאן מתעוררת תמיהה גדולה – שלא ראיתי שיעוררו על זה:

עניינה של מסכת אבות הוא – "מילי דחסידותא"^[1], ולכאורה, כיצד יתכן שבמשך כל הדורות, דורם של משה רבינו, יהושע, זקנים ונביאים – לא נאמרו עניינים שהם בגדר "מילי דחסידותא", עד לזמנם של אנשי כנסת הגדולה, ש"הם אמרו שלשה דברים", וכן "שמעון הצדיק (ש)היה משיירי כנסת הגדולה, הוא היה אומר וכו'" – "מילי דחסידותא"!!

...כללות הענין ד"מילי דחסידותא" הוא – על דרך ובדוגמת "עשו סיג לתורה", שלא יבואו לידי חטא וכו'. ומובן, שכל זמן שאין צורך בעשיית "סיג" – אין עושים זאת, ובמילא, לא נותנים גם הוראות מיוחדות שהם בגדר "מילי דחסידותא".

ובנוגע לענייננו:

בדורו של משה רבינו – לא היה צורך בעניין של "סייג", שכן, כאשר רואים בעיני בשר את משה רבינו, לא יתכן שיבואו לידי חטא, ועל דרך זה בנוגע לדורו של יהושע, הזקנים והנביאים, עד לאנשי כנסת הגדולה, ושיירי כנסת הגדולה, שאז היתה ירידת הדור כו', באופן שהוצרכו לעשות "סייג לתורה", ולכן מאותו דור ואילך נאמרו הוראות מיוחדות בנוגע להנהגה באופן ד"חסידותא"^[2].

אמנם, עדיין אינו מובן: הרי גם במשך הדורות שלפני אנשי כנסת הגדולה נמצאו בכל דור אנשים מסויימים שהיו חוטאים ופושעים כו', ולא עוד, אלא שמצינו דורות שלמים שהנהגתם היתה באופן בלתי-רצוי בתכלית (כמסופר בתנ"ך), ומכיון שהתורה מדברת גם לחוטא ופושע, ולא רק בשוגג, אלא אפילו במזיד – הרי גם במשך כל הדורות עד לאנשי כנסת הגדולה הוצרכו לעשיית סייג לתורה, עבור אלו שהיו במעמד ומצב בלתי-רצוי?!

והביאור בזה – שבדורות ההם, אלו שהיו במעמד ומצב בלתי-רצוי, לא היה מועיל להם עשיית סייג ובמכל שכן וקל וחומר: אם ראיית משה רבינו לא הועילה להם – סייג שיעשה תלמידו של משה רבינו, על אחת כמה וכמה שלא יועיל!

ונקודת העניין – על פי המבואר בתורה אור^[3] ש"בדורות הראשונים . . . מי שהיה זכאי היה במדרגת צדיק גדול או נביא, ומי שהיה חייב היה רשע גמור [ולדוגמא: מנשה כו', אם כי, יש צורך להזהר ... שהרי יכול להשיב ולשאול שאלה בתורה כו', כסיפור הגמרא^[4]]. . . אך דורות האחרונים, דור אחר דור, אין בהם רשעים כל כך, ולא צדיקים כל כך טובים".

ולכן, בדורות הראשונים – הרי לצדיקים, לא היה צורך בסייג, ואילו לרשעים, לא היה מועיל סייג. אמנם, מהדור דאנשי כנסת הגדולה, ושיירי כנסת הגדולה – הרי על דרך הרוב הוצרכו ל"סייג", ואז, אכן הועיל ה"סייג", ומכיון שאין בהם רשעים כל כך.

קטע משיחת ש"פ מטו"מ, בלתי מוגה.

תו"מ התשמ"ו ח"ד ע' 153

[1] בבא קמא ל, א.

[2] ראה לקו"ת מטו"מ פד, סע"ד ואילך.

[3] מקץ מא, א.

[4] סנהדרין קב, ב.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה